

शाश्वत मत्स्योत्पादनाची गरज

भारतात मोठ्या प्रमाणात मासेमारी व्यवसाय होतो. या क्षेत्रात लाखो भारतीय नागरिक कार्यरत आहेत. मासली उत्पादन क्षेत्रातून भारताला सन २०२३-२४मध्ये ७.३८ अब्ज डॉलर इतके परदेशी चलन प्राप्त झाले असून एकूण ६०,५२३ कोटी रुपयांची वार्षिक उलाडाल मासली निर्यातीतून झाली आहे. भारताला एकूण ११,०८८.८१ किमी क्षेत्राचा सागरी किनारा लाभला असून अकरा राज्ये मासली व्यवसात कार्यरत आहेत. अमेरिकेचे अयश्व डोनाल्ड ट्रम्प यांनी भारतातून निर्यात होणाऱ्या मासली मालांवर ५८,२६ टक्के इतका आयात कर लागू केला आहे. त्यातील ८.२६ टक्के कर हा सामुद्रिक पर्यावरणावर विपरीत परिमाण करून मासेमारी करत असल्याने अंटी डिप्पिंग अँड काऊंटरहेलिंग टॅक्स अशा स्वरूपाचा आहे. भविष्यात भारतीय मासली व्यवसायामध्ये या निर्बंधांचा किती दुष्परिणाम होतो, ते येणारा काळज सांगू शेकेल. परंतु, सध्या तरी ट्रम्प यांनी लादलेल्या अवाढव्य कराचा सरळ फटका राज्यातील सर्व मच्छिमारांना बसणार आहे. त्यातही फ्रोझन कोळंबी आणि फ्रोझन माकुल माशांच्या निर्यातिदारांना अधिक अधिक फटका बसणार आहे. याच काळजात महाराष्ट्रातून अमेरिकेत ३,४०० टन मासलीची निर्यात झाली असून १११ कोटी परकीय चलन भारताला उपलब्ध झाले आहे आणि भारतातून

अमेरिकेत एकूण ३३० लाख मेट्रिक टन मासली निर्यात केली आहे. ज्यामध्ये भारताला २० हजार ५०० कोटीचे परकीय चलन प्राप्त झाले आहे. या निर्यातीमध्ये ३ लाख टन फ्रोझन कोळंबी आणि २० हजार टन फ्रोझन माकुल माशांच्या निर्यातीचा समावेश आहे. केंद्रीय सागरी मत्स्यकी संशोधन केंद्र (सीएमएफआरआय) या शासकीय संस्थेने मागील आठवड्यात एक अहवाल जारी केला. भारताच्या सागरी मासेमारीत २०२४मध्ये एकूण ३.४७ दशलक्ष टन मासलीची नोंद झाली असून २०२३च्या तुलनेत २ टक्के इतकी किंवित घट झाल्याचे त्यात नमूद केले आहे. एकूण मासेमारीत गुजरातने ७.५४ लाख टनासह आघाडी कायम ठेवली असून, त्यानंतर तमिळनाडू (६.७९ लाख टन) आणि केरळ (६.१० लाख टन) यांचा क्रमांक लागतो. पश्चिम बंगाल, तमिळनाडू आणि ओडिशा यांनी अनुकमे ३५ टक्के, २० टक्के आणि १८ टक्के वाढ नोंदवली. तथापि, कर्नाटक, गोवा आणि दमण-दादरा नगर हवेली या राज्यांमध्ये मासेमारीत लक्षणीय घट झाली. संस्थेच्या वार्षिक सागरी मासेमारी आकडे वारीनुसार, देशात सर्वाधिक उत्तराणारी मासली म्हणून २.६३ लाख टनासह बांगडा (इंडियन मंकरल) प्रथम क्रमांकावर होती, तर तेलसरडे (ऑर्झेल सार्डीन) २.४१ लाख टनासह दुसऱ्या स्थानावर होते. संपूर्ण भारतभर, बांगडा, थेंडफिन ब्रीम्स, तेलसरडे, रिबनफिश, नॉन-पेनाईड

मासली उत्पादनातील ही वाढ शाश्वत मासेमारीमधून झालेली नाही, हे त्यामारील कारण. गुजरात राज्याच्या मासली साठाचात वाढ होत नसून हा मासलीसाठा वर्षानुवर्षे स्थिर राहत असल्याने गुजरातमधील मच्छिमारांचे भविष्य स्थिर राहणार आहे. येथील मासली व्यावसायिक शाश्वत मासेमारीला प्रोत्साहन देत असल्याने गुजराताचा मासलीसाठा स्थिरावला असून महाराष्ट्र राज्याने गुजरातच्या धर्तीवर पावले उचलण्याची गरज आहे, अन्यथा हा व्यवसाय महाराष्ट्र गमावून बसणार असल्याची भीती आहे.

गुजरात आणि महाराष्ट्र या दोन्ही राज्यांचा सागरी भूगोल सारखाच आहे. पापलेट हा मासा गुजरात राज्यात प्रजनन करून महाराष्ट्रातील समुद्र क्षेत्रात वावर करतो, तर घोळ मासा वाढवण येथे प्रजनन करून गुजरातमध्ये वावरतो. विशेष म्हणजे, पापलेट हा महाराष्ट्राचा आणि घोळ हा गुजरात राज्याच्या राज्य मासा म्हणून सरकारने घोषित केला आहे. असे असूनही दोन्ही राज्याच्या मासली उलाडालीमध्ये ४ लाख टनांची तफावत आहे. गुजरातमध्ये अहवालात नमूद करण्यात आले आहे. सन २०२३मध्ये २.११ लाख टन एवढ उत्पन्न झाले होते आणि २०२४ साली यामध्ये वाढ होऊन ३.११ लाख टन एवढ मासली उत्पादन झाले. मात्र उत्पादन वाढूनही राज्यातील मच्छिमारांमध्ये वावरत आहे. याउलट महाराष्ट्रात करंजा गावातील शेकडो मच्छिमारांमध्ये वावरत आहे.

बंदी कालावधीचे उलळंघन करून मोठ्या प्रमाणात अवैध मासेमारी करत आहेत. महाराष्ट्राच्या मासलीसाठाचात २०२३च्या तुलनेत ४७ टक्के वाढ दर्शविली आहे. त्याचे मुख्य कारण म्हणजे पालघर, ठाणे, मुंबई आणि सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील पारपरिक मच्छिमारांनी पावसाळी मासेमारी बंदी कालावधी संपल्यानंतर सुद्धा १५ दिवस अधिक स्वतःहन बंदी केल्याने कोटचवधी रुपयांची उत्पादनात २०२४मध्ये झाल्याचे चित्र दिसून आले. पावसाळी मासेमारीवरील बंदी कालावधी स्वतःहन केवळ १५ दिवस वाढ करून मासली उत्पादनात ४० टक्क्यांनी वाढ होत असेल तर पावसाळी बंदी कालावधी ९० दिवसांचा केल्याने शंभर टक्के वाढ निश्चितपणे होऊ शकेल. मात्र याचे पालन तंतोतंत व्हायला हवे. हे करण्यासाठी भ्रष्ट अधिकांयांच्या बदल्या करून करून प्रामाणिक अधिकांयांक डे मत्स्यव्यवसाय विभागाचा कारभार दिला पाहिजे. करंजासारख्या मासेमारी बंदी कालावधीच्या नियमांना धाव्यावर बसवण्याचा गावातील तारण्याची मासलीसाठी असारी बालांकांनी लक्षणीय व्यवसायाला तारण्याची मासली असून हातवर आहे. याउलट महाराष्ट्रात करंजा गावातील शेकडो मच्छिमारांमध्ये वावरत आहे.

ख्रिश्यात हिंदुत्व ठेवलेला मी नाही, यापुढे आयोजकांना ताकद देणार : आ. संजय केणोकर सामूहिक हनुमान चालीसा पठण कार्यक्रमाने शहर हिंदुमय

बीड | प्रतिनिधि

काल बीड शहरात सकल हिंदु समाजाच्या वर्तीने अयोजित करण्यात आलेल्या महाबली हनुमान महाआरती व सामूहिक हनुमान चालीसा पठण कार्यक्रमास हिंदू विचाराच्या युवकांन सोबतच महिलांची लाक्षणिक उपस्थिती होती. याबाबत सविस्तर वृत्त असे की, हिंदू धर्मांची दृष्टीने पवित्र असलेल्या शासार्तील शेवटचा शनिवार व शनिअ अमावस्या असा दुर्लभ योग साधून अल्याने शहरातील सकल हिंदू समाजाच्या वर्तीने किशन आबा चौहान व प्रशांत मेहेंदी यांनी आयोजित केलेल्या सामूहिक हनुमान चालीसा पठण कार्यक्रम व महाबली हनुमान महाआरती निमित्त बीड शहरातील असंख्य युवक, व हिंदुरोपीच्या समवेत

महिलांची ही लाक्षणिक उपस्थिती तसेच परमपूज्य १०८ स्वामी डॉ. विरुपाक्ष शिवाचार्य महाराज, स्वामी योगीराज महाराज, विकुल शासी महाराज, एकनाथ महाराज पुजारी, सौभ्य नृसिंह महाराज, सूर्यसे महाराज, विनायक महाराज पाटांगणकर याच्या दैवी आशीर्वदाने आणि लोकेन्ते आ. संजयजी केणेकर साहेब यांच्या उपस्थितीत हा धार्मिक महोत्सव यशस्वी झाला. यावेळी सूर्यसंचालन प्रशंसात दोरले यांनी त्रासातविक करताना किशन चौहाण यांनी शहरातील विविध हिंदुत्वाच्या समस्या या जनेसेपरो माडल्या व त्या सोदराच्यासाठी आगामी काळात सोडेल्यासाठी युवकांची अस्या एकत्रिक कार्यक्रमाची गरज असल्याचे सांगितले. तर अद्यवीक्षी भाषणात आ.

संजय केणेकर साहेब यांनी हिंदुत्वाच्या मुद्रावरून चालू असलेल्या विरोधेच्या खोट्या दाव्यावर जोरदार टीका करत हिंदुत्वाची सर्वतोपरी कायम करत राहणार. असल्याचे सांगितले तसेच हिंदुत्वाच्या विषयावर कायम करण्यासाठी कायम आयोजकाच्या मारो खंबीर त्ये राहणा असल्याचे ही सांगितले. या कार्यक्रमासाठी प्रमुख पाहुणे म्हणून भाग पाचे जिल्हाप्रभु शंकरबाई देशमुख, आनंदजी बांशीकर, गणेश गुरुखुदे, नवनाथ शिराळे, डॉ. मुरली जेसवानी, डॉ. पी. के. कुलकर्णी, अतुलजी घोरड, अमितकुमार मोंदी, अभिषेक जोशी, शांतिनाथ डोरले, नगरसेवक राणा चौहाणी, सप्रांत चौहान, विक्रांत हजरी, कुलकर्णी वृत्ती बांधकामारी आणि जिल्हाप्रभु शंकरबाई देशमुख, आनंदजी बांशीकर, गणेश गुरुखुदे, नवनाथ शिराळे आहे. या कालावधीच्या नियमांनी घोषित केला आहे. असे असूनही दोन्ही राज्याच्या मासली उलाडालीमध्ये ४ लाख टनांची तफावत आहे. गुजरातमध्ये अहवालात नमूद करण्यात आले आहे. सन २०२३मध्ये २.११ लाख टन एवढ उत्पन्न झाले होते आणि २०२४ साली यामध्ये वाढ होऊन ३.११ लाख टन एवढ मासली उत्पादन झाले. मात्र उत्पादन वाढूनही राज्यातील मच्छिमारांमध्ये वावरत आपले वर्चस्व गाजवत आहे. याउलट महाराष्ट्रात करंजा गावातील शेकडो मच्छिमारांमध्ये वावरत आहे.

तर कार्यक्रम यशस्वी कायण्यासाठी नंदें मेहता, मधुर भालेकर, कृष्ण जाधव, कृष्ण पवणे, शुभम सुतार, ऋषी पाढव, आदित्य दोर्डे, कुणाल चव्हाण, विश्वाल उदावत, सापा निंबाळक, सुशांत सोनटके, कमलेश श्रीवास्तव, अक्षय चव्हाण, प्रतीक भोसेल, शुभम दोडके, कपूर, चौहान, हेतू काबरा, राम सदे, शंकर घेवरे सह अन्य हिंदुत्वावादी कार्यकर्त्तांनी परिश्रम घेतले.

पान १ आणि ४ वरुन...

खा.सोनवणेंच्या...

व औद्योगिक दृष्ट्या मांजरा धरण अतिशय हमत्व्यांचा आहे. मागील काही दिवसांपूर्वी धरण पुराणपै भरले होते. यानंतर सहा दरवाजे उद्घाटन पार्श्वी दृष्टीने पवित्र असलेल्या आशीर्वद यांची असेही प्रारंभी आवाहन केले. अशी टीका त्यांनी केली.

सर्वांची साथ असेल...

संगितले, जातीयवादी र

